

Jaarstukken 2024

3.7 Bestuur en organisatie

Ambitie

Regio en partnerschappen

Ontwikkelingen in Gouda zijn van belang voor de omliggende gemeenten in de regio en andersom. Veel van de opgaven waar de gemeente voor staat, kunnen alleen op regionaal niveau worden opgelost.

De intensieve samenwerking in de regio Midden-Holland wordt voortgezet. Wederkerigheid is daarbij belangrijk. Huidige samenwerkingsverbanden zijn onder andere samenwerking in de regio Midden-Holland, samenwerking met verschillende steden als Alphen en Woerden, en in verbanden als de G40 en VNG en gemeenschappelijke regelingen.

Met de wijziging in de wet Gemeenschappelijke Regelingen bezien we hoe we invulling kunnen geven aan de versterking van de controlerende en kader stellende rol van de gemeenteraad in deze regelingen.

Wat is bereikt?

1) Samenwerking

De twaalf thema's voor raadsbreed samenwerken zijn verder uitgewerkt door de raad en het college. De raad is op diverse thema's vroegtijdig betrokken door te werken met startnotities. Daardoor is er in een vroeg stadium ruimte voor dialoog en gezamenlijke richting.

2) Gemeenschappelijke regelingen

In 2024 zijn vijf gewijzigde gemeenschappelijke regelingen ter instemming voorgelegd aan het college en voor zienswijze en besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. Hiermee heeft Gouda alle negen noodzakelijke aanpassingen doorgevoerd. Vanwege het specifieke karakter van gemeenschappelijke regelingen blijven onderlinge verschillen op bepaalde onderdelen onvermijdelijk.

Per 1 januari 2025 is de Regionale Werkorganisatie Sociaal Domein (RWO) overgegaan naar een gemeenschappelijke regeling. De gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas zijn daarmee gezamenlijk verantwoordelijk voor de inkoop en contractering van zorg in het sociaal domein. Het jaar 2024 stond in het teken van de overgang, implementatie en borging van deze nieuwe samenwerkingsvorm.

Daarnaast is de Nota Verbonden Partijen in concept gereed. Deze nota heeft als doel de monitoring en sturing op Verbonden Partijen te versterken. Het voorstel is om de nota in juni 2025 ter bespreking en besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

3) Regio en partnerschappen

De gemeente Gouda opereert zelfbewuster binnen diverse samenwerkingsverbanden en maakt steeds een zorgvuldige afweging over het juiste schaalniveau en de meest geschikte partners. Door strategische samenwerking wordt de positie van Gouda in de regio versterkt en kunnen gezamenlijke opgaven effectiever worden aangepakt.

4) Ruimte voor burgerinitiatieven

In 2024 zijn diverse bewonersinitiatieven ondersteund die bijdragen aan een schonere, groenere en toegankelijke leefomgeving. Tijdens de Landelijke Opschoondag vonden tientallen zwerfafvalacties plaats en zijn 31 opfleurovergoedingen uitgekeerd. Daarnaast zijn 44 nieuwe locaties toegevoegd aan het programma Groen Moet Je Doen, waaronder een grote buurttuin op het Halewijnplein. Via de regeling Grijs wordt Groen zijn op acht locaties nieuwe groene plekken aangelegd, met de meeste extra vierkante meters in de Crabethstraat. Tot slot is de speeltuin aan de F.W. Reitzlaan/IJssellaan toegankelijker gemaakt en is een toegankelijke picknicktafel geplaatst op het Zoutmanplein.

Voor Goudasfalt is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld dat duurzaam ruimte geeft aan het burgerinitiatief voor doorontwikkeling.

3.7.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Doelstelling 1: Samenwerking

- **Integratie van bestuurlijke besluitvorming in het zaakstelsel.** Het bestuurlijke besluitvormingsproces is geïntegreerd in het zaakstelsel. Dit zorgt voor een efficiëntere en transparantere werkwijze, biedt meer grip op besluitvorming en voldoet aan de eisen van de Archiefwet.
- **Eenduidige werkwijze voor startnotities.** In samenwerking met de griffie is een eenduidige werkwijze vastgesteld om te zorgen dat startnotities goed aansluiten bij de doelstellingen uit het bestuursakkoord.

Doelstelling 2: Gemeenschappelijke regelingen

- **Afstemming over wetwijziging met gemeenschappelijke regeling.** De gemeente heeft nauw samengewerkt met de gemeenschappelijke regelingen om de gevolgen van de wetwijziging op een gecoördineerde en afgestemde manier te implementeren.
- **Brede interne afstemming voor de nota Verbonden Partijen.** Voor de nota Verbonden Partijen is intern breed afgestemd tussen verschillende vakinhoudelijke disciplines, zodat de nota goed aansluit bij de praktijk en de bestuurlijke kaders.
- **Overgang RWO naar gemeenschappelijke regeling.** In 2024 is de Regionale Werkorganisatie Sociaal Domein (RWO) omgevormd tot een gemeenschappelijke regeling. De gemeente Gouda heeft actief bijgedragen aan de implementatie en het inregelen van de nieuwe samenwerking tussen de vijf deelnemende gemeenten.

Doelstelling 3: Regio en partnerschappen

- **Organisatie en ontvangst van het VNG-congres.** Op 25 en 26 juni 2024 vond het VNG-congres plaats in het Groene Hart, met Alphen-Gouda-Woerden (AGW) als ontvangende organisatie. AGW was verantwoordelijk voor ruim 25 middagssessies, terwijl de ontvangst en het avondprogramma in Gouda plaatsvonden. Met 3.260 deelnemers was dit het best bezochte VNG-congres ooit.
- **Versterking van de Regio Midden-Holland.** Gemeenteraden hebben in 2024 middelen beschikbaar gesteld om zowel de strategische als de uitvoeringskracht van de Regio Midden-Holland te versterken. Dit leidde tot de start van een programmabureau, een strategisch programma en de verdere uitwerking van gezamenlijke regionale opgaven.
- **Uitbreiding netwerksamenwerking Alphen-Gouda-Woerden (AGW).** Vanuit de netwerksamenwerking AGW zijn programma's ontwikkeld rond Recreatie, Toerisme & Groen en Circulaire Economie. Ook andere gemeenten in het Groene Hart hebben zich aan deze programma's gecommitteerd.
- **Gerichte lobby op ontsluiting Westergouwe en Cortelande.** De lobbyagenda richtte zich op de ontsluiting van Westergouwe en Cortelande, in nauwe samenwerking met de gemeente Zuidplas en de Regio Midden-Holland.
- **G40-netwerkdag in Gouda.** Op 24 januari 2024 vond in Gouda de bestuurlijke netwerkdag van de G40 plaats. Daarbij zijn landelijke en stedelijke thema's besproken met vertegenwoordigers van de grote en middelgrote steden.

Doelstelling 4: Ruimte voor burgerinitiatieven

- **Bijstelling financiële middelen voor participatie.** In het Herfstakkoord 2024 zijn de middelen voor participatie bijgesteld van scenario 3 naar scenario 2. In een motie van 13 november 2024 is opgeroepen om bij de Begroting 2026 opnieuw een onderbouwde keuze voor scenario 3 voor te leggen, indien de financiële ruimte dit toelaat.
- **Versterking van ondersteuning en expertise.** Projectleiders kregen actieve ondersteuning van een participatieadviseur en nieuwe projectleiders zijn hier expliciet op gewezen. Daarnaast is geworven voor een kwartiermaker participatie en bewonersinitiatieven, die in maart 2025 start.
- **Vaststelling bestemmingsplan Goudasfalt.** In juni 2024 is het bestemmingsplan voor verbrede reikwijdte Goudasfalt vastgesteld door de raad. Dit biedt een duurzame juridische basis voor het burgerinitiatief om haar activiteiten de komende jaren te kunnen doorontwikkelen.
- **Ondersteuning van initiatieven via GoudaPot.** In 2024 ontving GoudaPot € 270.000 van de gemeente. Daarmee zijn 178 aanvragen toegekend. Het bestuur heeft extra ingezet op het vergroten van de bekendheid van de regeling.
- **Geïntegreerde samenwerking met Gouda Bruist.** De samenwerking met Gouda Bruist is in 2024 verder geprofessionaliseerd: losse deelopdrachten per afdeling zijn grotendeels gebundeld in een gezamenlijke opdracht. Deze aanpak wordt de komende jaren verder doorgezet.

3.7.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

3.7.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Data (eerdere meting)	Databron
Samenwerking	Vertrouwen in overheid en gezondheidsinstellingen		2023 (september): Landelijke overheid: 22,3% Lokale overheid: 33,8%	2022 (november): Landelijke overheid: 29,3% Lokale overheid: 43,3%	2021 (december): Landelijke overheid: 35,3% Lokale overheid: 43,9%	(RISBO, enquête sociale cohesie via Kieskompas) https://www.waarstaatje-gemeente.nl/dashboard/maatschappelijke-en-economische-veerkracht/sociale-cohesie
Gemeenschappelijke regelingen	Percentage jaarrekening gemeenschappelijke regelingen (lasten gemeenschappelijke regelingen/ totaal van lasten)		2023: % van totaal lasten	2022: 7.94% van totaal lasten	2021: 8.32% van totaal lasten	Jaarrekening Gemeente Gouda
Regio en partnerschappen	Aantal samenwerkingsverbanden		Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2020: 29 samenwerkingsverbanden	x	(Regioatlas) https://www.regioatlas.nl/kaarten#_samenwerkingskaart-gouda_1
Ruimte voor burgerinitiatieven	Score voor 'Samenwerking met inwoners', of voor 'gemeente betreft buurt'		Monitoring start per 2024	x	x	Stadspeiling

3.7.4 Wat heeft het gekost?

3.7.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 (basis)	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Rekening 2024	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	42.403	45.167	46.350	-1.182
Baten	-7.730	-8.230	-10.082	1.852
Saldo van baten en lasten	34.673	36.937	36.268	670
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.887	1.887	1.887	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-3.169	-4.600	-4.384	-216
Gerealiseerd resultaat	33.391	34.225	33.771	454

3.7.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 (basis)	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Rekening 2024	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.1 Bestuur	6.253	6.466	6.801	-335
0.2 Burgerzaken	1.184	1.800	1.764	36
0.4 Overhead	27.236	28.671	27.702	969
Totaal	34.673	36.937	36.268	670

3.7.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
0.1 Bestuur	335	N
De netwerksamenwerking Alphen-Gouda-Woerden werkt aan het versterken van het Groene Hart. De gemeente Gouda verzorgt namens de netwerksamenwerking het financiële beheer van de samenwerking. In 2024 is de programmatische manier van werken, met bijzondere aandacht voor circulaire economie en recreatie & groen, goed op gang gekomen. Dat uit zich ook in het toegekend krijgen van subsidies en bijdragen van aangesloten gemeenten in het Groene Hart. Eind 2024 zijn voor het programma Groene Hart Circulair meerdere subsidies en bijdragen van gemeenten toegekend voor projecten en actielijnen, waarvoor de uitgaven grotendeels plaatsvinden in 2025.	193	V
De organisatie van het VNG congres 2024 heeft geleid tot hogere kosten. Deze zijn met name te verklaren door de keuze voor de plenaire locatie waar meer kosten aan verbonden waren dan vooraf voorzien.	80	N
Vanwege de jaarlijkse herberekening van de benodigde voorziening voor de pensioenen (oud-) wethouders dient een extra bedrag aan de voorziening gedoteerd te worden.	243	N
De kosten voor wachtgeld van oud-wethouders werd voorheen in de exploitatie begroot en geboekt. Hiervoor dient echter een voorziening te worden gevormd. De lasten voor de komende jaren dienen in 2024 in 1 keer aan de voorziening te worden gedoteerd. In de komende jaren geeft dit een voordeel in de exploitatie op.	279	N
Het budget voor intergemeentelijke samenwerking is niet geheel besteed en diverse andere kleine verschillen.	74	V
0.2 Burgerzaken	36	V
Diverse kleine verschillen.	36	V
0.4 Overhead	969	V
Een gezamenlijke aanbesteding heeft een voordeliger tarief voor gas en elektra opgeleverd. Verder zijn er diverse lagere kosten voor schoonmaak geweest, zoals een lagere inzet in het eerste halfjaar en een buitengeveel die niet kon worden gebruikt.	311	V
Door vroegtijdige beëindiging van contracten met ingehuurd medewerkers van de afdeling Dienstverlening is budget overgebleven. De (ongewenste) eerdere uitstroom van deze collega's hebben we niet op korte termijn kunnen opvangen.	293	V
Het budget voor automatisering is de laatste jaren verhoogd in verband met verwachte stijgingen in de kosten. De prognose was dat de kosten met 15% zouden stijgen. Uiteindelijk blijken de kosten voor 2024 minder hard te zijn gestegen dan geraamd.	232	V
Door vertraging is een aantal gemeentebrede ICT-projecten niet van start gegaan volgens planning en doorgeschoven naar 2025. Hierdoor is het beschikbare budget niet volledig besteed in 2024.	170	V
Dit tekort voor inhuur derden in verband met langdurig zieken wordt gedekt met het overschot in Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.	158	N
Dit zijn regionale middelen. Voorgesteld wordt om de middelen op taakvelden 0.4, 6.1, 6.71d, 6.72d, 6.82a en 7.1 over te dragen aan de GRJW.	454	N
De gemeentebrede opslag voor overhead wordt centraal op het directiebudget begroot. De daadwerkelijke gemaakte kosten worden op de diverse andere afdelingen begroot en doorbelast naar de andere taakvelden. Daarmee is deze post gemeentebreed saldoneutraal.	507	V
Diverse kleine verschillen.	42	N
De organisatie moet soms kosten maken voor organisatieontwikkeling. Ter dekking van deze kosten heeft de raad de reserve Organisatieontwikkeling in het leven geroepen. Hierop kan een beroep worden gedaan als het gaat om incidentele (re-)organisatiekosten die niet uit reguliere budgetten kunnen worden betaald. Er zijn minder kosten gemaakt dan vanuit de reserve als onttrekking begroot is. Veel kon binnen bestaande budgetten worden opgelost. Hierdoor is in 2024 een beperkt beroep gedaan op de reserve Organisatieontwikkeling en kan de reserve worden aangewend wanneer dat meer nodig is. Dit heeft ook betrekking op taakveld 0.8.	32	V
Het incidentele budget voor implementatie van het eHRM systeem is nog niet geheel in de 2024 besteed. Voorgesteld wordt dit budget over te hevelen naar 2025.	78	V

3.7.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
De reserve Organisatieontwikkeling wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen. In 2024 zijn er minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	216	N
Totaal	216	N

3.7.5 Overhead

3.7.5.1 Inleiding

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces worden volgens het BBV gerekend tot de overhead. Baten en lasten van de overhead moeten apart en afzonderlijk worden vermeld. Hierdoor kan de raad beter sturen op e bedrijfsvoering. En door de eenduidige systematiek gaat vergelijken met andere gemeenten gemakkelijker.

Vanwege administratief technische redenen is de overhead in Gouda een onderdeel van programma 7 Bestuur en organisatie.

3.7.5.2 Toelichting op de overhead

Voorbeelden van kosten die tot de overhead worden gerekend zijn de salarislsten van leidinggevenden en van medewerkers van de afdeling financiën. Ook de exploitatielasten van het Huis van de Stad maken deel uit van de overhead.

In het BBV is voor de grondexploitatie, investeringen en voorzieningen een uitzondering gemaakt voor wat betreft het centraal begroten en verantwoorden van overheadkosten. Deze uitzondering is gemaakt omdat het niet toerekenen van de overhead zou leiden tot een nadelig resultaat. De jaarlijkse last zou dan namelijk ineens ten laste van het begrotingsresultaat moeten worden gebracht in plaats van deze toe te rekenen aan het grondbedrijf, de onderhoudsvoorzieningen en de investeringen.

Toerekening overhead aan heffingen en tarieven

Doordat de overhead kosten in een apart overzicht worden verantwoord ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten binnen de programma's. Dit betekent niet dat de overhead buiten beschouwing wordt gelaten bij de berekening van de heffingen en tarieven. Deze wordt namelijk extracomptabel (buiten de boekhouding om) berekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt. De toegerekende overhead aan de heffingen en tarieven maakt onderdeel uit van de gepresenteerde kosten van overhead.

3.7.5.3 Specificatie overhead

Exploitatie - Lasten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 (basis)	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Rekening 2024	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Beheer openbare ruimte	430	491	536	-44
Bestuur Veiligheid en Dienstverlening	200	211	213	-2
Bestuurs- en managementondersteuning	2.000	2.469	2.519	-50
Centraal juridische afdeling	817	1.026	1.033	-7
Concernstaf	860	1.054	1.036	18
Dienstverlening	1.744	2.315	2.027	288
Directie algemeen	75	-877	-1.384	507
Directie Maatschappelijke Ontwikkeling	159	166	169	-3
Directie Ruimtelijke Ontwikkeling	171	180	175	5
Facilitaire Zaken	3.594	3.848	3.601	247
Financiën	1.888	1.767	1.689	77
Human resource management	4.394	4.803	4.780	23
Informatievoorziening en automatisering	10.686	10.479	9.505	974
Leerlingzaken	163	163	170	-7
Maatschappelijk beleid	-274	143	286	-143
Opgroeien en start arbeidsmarkt	155	162	297	-135
Projecten openbare ruimte	148	152	226	-74
Regionale Werkorganisatie Sociaal Domein in opr.	2.497	2.780	4.809	-2.030
Ruimtelijk beleid en advies	224	234	250	-16
Toezicht en Handhaving	180	185	232	-47
Vastgoed, Grondzaken en Ontwikkeling	2.463	2.518	2.675	-157
Veiligheid en wijken	246	152	167	-16

Exploitatie - Lasten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 (basis)	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Rekening 2024	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Werk en financiën	278	295	290	5
Zorg en Ondersteuning	176	133	130	3
Totaal	33.272	34.850	35.431	-581

Exploitatie - Baten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 (basis)	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Rekening 2024	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Beheer openbare ruimte	0	0	-3	3
Bestuur Veiligheid en Dienstverlening	0	0	-3	3
Bestuurs- en managementondersteuning	0	0	-19	19
Centraal juridische afdeling	-31	-31	-17	-13
Concernstaf	0	0	0	0
Dienstverlening	0	0	0	0
Directie algemeen	0	0	0	0
Directie Maatschappelijke Ontwikkeling	0	0	0	0
Directie Ruimtelijke Ontwikkeling	0	0	0	0
Facilitaire Zaken	-449	-449	-492	43
Financiën	0	0	0	0
Human resource management	0	0	-8	8
Informatievoorziening en automatisering	-3.354	-3.126	-3.040	-87
Leerlingzaken	0	0	0	0
Maatschappelijk beleid	-18	-18	-3	-15
Opgroeien en start arbeidsmarkt	0	0	0	0
Projecten openbare ruimte	0	0	0	0
Regionale Werkorganisatie Sociaal Domein in opr.	-1.984	-2.354	-3.929	1.575
Ruimtelijk beleid en advies	0	0	-4	4
Toezicht en Handhaving	0	0	0	0
Vastgoed, Grondzaken en Ontwikkeling	-193	-193	-207	14
Veiligheid en wijken	-8	-8	-3	-5
Werk en financiën	0	0	0	0
Zorg en Ondersteuning	0	0	0	0
Totaal	-6.036	-6.179	-7.728	1.550

3.7.5.4 Overheadpercentage

Het BBV schrijft voor dat een indicator moeten worden opgenomen in de begroting, welke de totale overheadkosten uitdrukt in een percentage van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Rekening 2024
Totale overheadkosten (programma totaal)	34.850	35.431
Toerekening externe kostendragers	-6.179	-7.728
Totale overheadkosten (excl toerekening)	28.671	27.702
Totale lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)	406.494	390.122
Berekend overheadpercentage	7,1%	7,1%

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Waar staat het programma voor?

In de zeven programma's van deze jaarstukken zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de inkomsten uit het gemeentefonds en de algemene belastingen maar ook de financiering/treasury, de post voor onvoorziene uitgaven en de vennootschapsbelasting. Deze posten komen aan de orde in dit onderdeel van de jaarstukken Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.